

*УНСО – це на Кавказьких скелях кров,
І жменя у мазепинці малини.
УНСО – це перша жертва за любов
До не роздертої ще катом України!*

о. Роман

Передмова

Кривавий молох війни, яка розпочалася в 2014 році в нашій державі, а з 2022-го року переросла у повномасштабну бійню не на життя, а на смерть, відкрив очі більшості громадян України на хижацьку й нелюдську сутність московського імперіалізму. Про сучасну українсько-російську війну вже написано чимало вартісних художніх творів, військових мемуарів та аналітики, й буде написано ще більше. Бо ця війна триватиме, на жаль, не один рік, і попереду українську націю, яка формується в боях, чекає не одне важке випробування.

Закликаю учасників війни, які мають літературно-мемуаристичний хист і бажання: писати потрібно, одразу й по свіжих подіях. Адже це НАША історія, історія майбутньої перемоги над одвічним ворогом. Також це пам'ять про побратимів, які склали голови в цій борні зі злом. Бо чудово знаю зі свого досвіду, як важко згадувати й писати через десятиліття після всього, що відбулося раніше.

Зазначу, що ця війна проти України по факту розпочалася не з окупації Криму в 2014 році чи бомбардування Києва у 2022 році. Її розпочала Москва ще з 1991 року, тобто з моменту відновлення нашої незалежності. Вона постійно велася в прихованій для більшості громадян формі, а саме: знищення ядерної зброї та іншого військового потенціалу, що лишився тут з часів СРСР; відкрита й безкарна антиукраїнська пропаганда;

знищення стратегічно важливих для економіки України підприємств; створення сітки своєї агентури серед владних та силових структур; фінансування з державного бюджету московських боївкарів на кшталт «Оплоту» та різного роду «козачих організацій», «офіцерських союзів» і тому подібних.

В 2014 році Росія розпочала приховане військове вторгнення, сподіваючись окупувати значну частину України, а в тій, що лишиться, – поставити свій маріонетковий режим. На щастя, це їм вдалося лише частково, дякуючи великій жертвності активної частини українства. Продовження ж спроби повної окупації «бункерним щуром» нашої держави 24 лютого 2022 року, сподіваємося, закінчиться знищенням Московії як держави. Адже поки вона існує – завжди є й буде загроза Україні як суверенній державі, а українцям як народу – фізичне знищення.

Про цю війну ще буде написано чимало як героїчних, так і трагічних сторінок. Я ж поставив собі завдання: написати, зібрати й систематизувати спогади й матеріали про участь українських добровольців з УНСО в так званому «грузино-абхазькому конфлікті», який насправді був і є російсько-грузинською війною, та частково у громадянській війні, яка тривала там паралельно. Війна проти грузинського народу теж велася й ведеться у гібридній формі, як і в Україні, просто розпочалася відкрито набагато раніше.

Для багатьох читачів буде новиною те, що ще в 1993 році були українці, які ПЕРШІ кинули виклик споконвічному ворогу в новітній історії. То були стрільці УНСО, котрі вступили у бій проти Московської імперії на території Грузії, проливши свою та ворожу кров. Розпочали цю війну без підтримки «української влади», яка багатьох із них потім переслідувала, без грошової винагороди, соціальних гарантій, без розуміння, що вони там роблять, 99% своїх співгромадян.

Просто ми ще тоді розуміли, що, рано чи пізно, після Грузії наступною буде Україна. Адже без неї Москва завжди буде себе почувати неповноцінною імперією. Знали, що краще воювати на «чужих городах», набиратися там військового досвіду, ніж

пасивно очікувати нападу ворога на свою країну. Отриманий досвід з часом став корисним в Ічкерії та, на жаль, і в Україні.

Чимало учасників описаних подій взяли безпосередню участь у сучасній війні в складі Збройних сил України, добробатів, волонтерами, інструкторами. Наша допомога Грузії також скріпила навіки кров'ю дружбу між двома братніми народами – українцями і грузинами. Адже, у свою чергу, чимало грузинських добровольців прийшли нам на допомогу, коли Москва зазіхнула на нашу територіальну цілісність.

Про нашу участь у грузино-російській війні вже писали у своїх творах: Дмитро Корчинський («Війна в натовпі»), Валерій Бобрович («Щоденник сотника Устима»), Андрій Миронюк («Тропами “Едельвейса”»), Олександр Каскадер («Вирій»), Микола Кравченко («Українська аргонавтика»), Володимир Ущуповський («Гаряча осінь 93-го року»).

До книги, що вам пропонується, увійшли спогади та матеріали, що стосуються подій у Грузії й участі в них бійців УНСО в 1993, 1997, 2000–2001 роках, коли вони зі зброєю допомагали їй відстоювати свою незалежність та суверенітет. У збірці є епізоди та матеріали, що до цього вийшли у світ, як і ті, котрі раніше не друкувалися. Матеріал писався й систематизувався довго й прискіпливо, адже я поставив собі за мету, щоб читач мав якомога більше інформації про участь українських добровольців у цій мало відомій широкому загалу війні.

Оригінальність збірки в тому, що в кожного автора свій стиль написання, відчуття та переживання тих подій, своє бачення війни та наслідків своєї участі в ній. Більшість намагалися уникати зайвої патетики, описати так, як все було насправді. Звичайно ж, що в збірці можуть бути певні неточності, розбіжності й помилки, оскільки після тих подій пройшло чимало часу – 29 років.

Пишучи свої спогади та працюючи над мемуарами побратимів, знову переживаєш ті давні події – як мені, так і їм це було нелегко робити... Адже згадуємо тих хлопців, яких вже немає серед нас на цьому світі: хто загинув, хто помер. Також, на превеликий жаль, трагічно загинули у квітні 2022 року в боях проти московської орди двоє дописувачів

збірки: Тарас Бобанич – «Хаммер» та Микола Кравченко – «Крюк». Вічна їм пам'ять, героям минулого й сучасності! Нехай ця книга стане свого роду пам'яттю про їхній ЧИН!

Також, окрім матеріалу про нашу участь у захисті територіальної цілісності Грузії, в збірку увійшли як додатки цікаві спогади про розвідку УНСО в Карабасі у 1992 році та зовнішньополітичну діяльність організації в московсько-чеченській війні. На жаль, не всі можливі спогади я зміг зібрати через обмеженість у часі та фінансові труднощі. Оскільки не всі учасники описаних подій мають хист писати, а зустрітися й записати – не мав змоги. Впевнений, що наступне видання буде вже більш об'ємне й ще цікавіше!

Величезна подяка співавторам, які відгукнулися на ідею створення цієї збірки, та всім тим, хто сприяв її виданню!

Читайте, думайте, аналізуйте, пам'ятайте!

Валерій Пальчик

Коротка історична довідка про початок «грузино-абхазької» війни

Напруження між грузинами й абхазами почало посилюватися наприкінці 1980-х років, що було викликано закликами грузинських націоналістичних угруповань до незалежності від СРСР. Абхазьке керівництво, навпаки, заявляло про намір залишитися в складі СРСР, особливо після того, як у 1989 році в Тбілісі пройшли масові демонстрації, у ході яких, зокрема, звучали вимоги ліквідації абхазької автономії. Слід зазначити, що на той період абхази склали національну меншість у республіці.

Перший президент Грузії Звіад Гамсахурдіа запропонував закріпити за абхазами, що становили 17 % населення автономії, приблизно третину місць у республіканському парламенті.

16 липня 1989 року в Сухумі спалахнули збройні заворушення, викликані скандалом навколо порушень правил прийому студентів до місцевого університету. У ході безладь, за наявними повідомленнями, загинуло 16 чоловік і близько 140 було поранено. Радянська влада застосувала війська для їх придушення.

Одночасно з розпадом СРСР політичні конфлікти в Грузії перейшли у фазу відкритого збройного протистояння як між Грузією й автономіями (Абхазія, Південна Осетія), так і всередині самої Грузії.

9 квітня 1991 року Грузія під керівництвом президента Звіада Гамсахурдіа проголосила свою незалежність.

У січні 1992 року Звіад Гамсахурдіа був скинутий збройним шляхом, і переможці запросили Едуарда Шеварднадзе повернутися в Грузію, розраховуючи скористатися його авторитетом і впливом як на міжнародному рівні, так і всередині країни.